

بررسی تاثیر نهاد توبه مقرر در قانون بر حفظ نظم و امنیت جامعه

از منظر جامعه شناسی کیفری

(تاریخ دریافت ۱۳۹۹/۰۱/۱۵، تاریخ تصویب ۱۳۹۹/۰۶/۱۲)

فاطمه کریمی

دانشجوی دکتری حقوق جزا و جرم شناسی دانشگاه آزاد واحد تهران مرکز

چکیده

توبه از مضامین و مفاهیم شرعی و اسلامی است که آثار بسزایی در حقوق کیفری داشته و در قلمرو آن، چه به صورت تئوری و چه به صورت تقنینی حضور و ظهور دارد، از جمله آثار توبه، سقوط مجازات است که البته در منابع فقهی و به تبع آن در حقوق کیفری داخلی، در حدود و صفور آن در حق الناس و حق الله و زمان احراز توبه و شروط مربوط به آن استدلال های متفاوتی مطرح است. اما آنچه که در این پژوهش در خصوص آن به عنوان یک مساله و پرسش، تمرکز شده است، تاثیر توبه در حفظ نظم و امنیت از منظر جامعه شناسی کیفری است. نتایج و یافته های این پژوهش که به روش توصیفی و تحلیلی تهیه و تنظیم شده است بیانگر این است که توسعه بخشیدن به قلمرو و شمول نهادهای مخففه و معاف کننده کیفری مانند توبه که در مسیر بازپروری و جامعه پذیری متهمان و مجرمان توجیه می شوند، بر خلاف روش هایی که مجدان به کیفر و برچسب زنی اصرار دارند، نظم و امنیت جامعه را بیشتر تضمین خواهند کرد، زیرا در زمانی که با نهاد توبه، اصلاح مجرم برای دستگاه قضایی احراز شود، هدفی که از اعمال کیفرها دنبال می شود محقق شده است و دیگر نیازی به اعمال کیفر نخواهد بود، اعمال کیفر در این وضعیت، بیشتر سببی برای برچسب زنی و خود مجرم پنداری از سوی مجرم خواهد شد که خود دلیلی بر ارتکاب جرم مجدد و برهم خوردن نظم و امنیت جامعه خواهد شد، موضوعی که در پذیرش توبه و دور کردن متهم از مجازات وجود ندارد و کمک شایانی به بازپروری متهم و حفظ نظم و امنیت جامعه و پیشگیری از جرم مجدد و انحراف ثانویه خواهد داشت.

واژگان کلیدی: توبه، سقوط مجازات، نظم و امنیت، کیفر، جامعه شناسی کیفری